

číslo ve spisu:

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Ústav dějin křesťanského umění

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky PhDr. Eva Doležalová, Ph.D.

Autor/autorka práce: Kateřina Kušiaková
Studijní program/obor: Historické vědy, Dějiny evropské kultury
Název práce: Historie textilní továrny "Bedřich Reich" v České Skalici
Vedoucí práce: Prof. PhDr. Zdeněk Beneš, CSc.
Rozsah práce: 111 s.

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☒	☐	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☒	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich				

dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☒	☐	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☒	☐	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☒	☐	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐
C. Celkový přínos práce				
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano	Ne		
Práce je kompilační prací	☐	☒		
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☒	☐		
Práce přináší nové poznatky	☒	☐		
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐	☒		
Práce má metodologický/teologický přínos	☐	☒		

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Textilní výroba má v českých zemích několika set letou historii. Textilní továrny se zejména v době průmyslové revoluce, ale také formování rodinných firem staly jedním z nejvýznamnějších druhů podnikání v Čechách i na Moravě. Kateřina Kušiaková si pro svou diplomovou práci vybrala právě jeden takový velký a dramatický příběh rodinného podnikání – textilní továrny „Bedřich Reich“ v České Skalici. Autorka se navíc hned v úvodu dozývá, že její volba právě na tuto firmu padla mj. pod vlivem četby vzpomínek dětí původních majitelů dvou českoskalických rodinných podniků.

Práce K. Kušiakové je logicky strukturována a od prvních slov si čtenáře podmaňuje. Vedle téměř povinného výkladu o historii přádelnictví a tkalcovství se autorka věnuje také průmyslovým plodinám, z nichž byly spřádány nitě a tkány látky v Čechách. V následujících kapitolách pak už předmět svého zájmu zužuje na historický vývoj textilního podnikání ve třech městech v severovýchodních Čechách s nejužším zřetelem k České a Malé Skalici a zdejšími textilkám. Jejím hlavním tématem je tkalcovna Karla Reicha nesoucí po svém zakladateli i jméno. Autorku zajímá tento podnik nejen po stránce ekonomického rozvoje, ale také sociálního dopadu podnikání na zaměstnance. Stranou přitom neponechala ani rodinný život Reichovy rodiny těžce postižené pro svůj židovský původ politickými a válečnými událostmi let 1939-1945. Chronologicky se K. Kušiaková věnovala vývoji firmy od jejích počátků na sklonku 19. století, přes její fungování za první republiky a dramatické osudy továrny i jejích majitelů za 2. světové války až do současnosti, kdy se podnik stal předmět restitucí původních majitelů, resp. jejich dědiců.

Velmi si cením toho, že autorka založila svou práci především na vlastním archivním výzkumu, že si jako téma zvolila na první pohled méně atraktivní dějiny dnes už v podstatě zapomenuté rodinné firmy. Oceňuji také, že se věnovala tématu rodinného podnikání jako fenoménu 19. století, který se teprve v současnosti dostává do centra zájmu historiků. Za velmi důležité a přínosné pokládám také zpracování osudů skalických podniků (konfiskovaných židovským podnikatelům už za 2. světové války) v době po r. 1945. Závěry její práce se mohou stát podkladem pro další studium vývoje rodinných firem i hospodářských dějin 19. a první poloviny 20. století. Práce má mj. vysokou jazykovou i stylistickou úroveň. K práci mám jen několik drobných komentářů. K. Kušiaková se v podkapitolách zmiňuje také o postavení pracovníků textilních továren a o rodícím se dělnickém hnutí. Právě tato kapitola stojí více méně na sekundární literatuře a je trochu škoda, že autorka blíže nevysvětluje, jestli je to tím, že se nedochovaly žádné zprávy vážící se přímo k Reichově firmě nebo tím, že to nebylo ústředním námětem práce. Stejně tak by si možná zasloužilo většího osvětlení postavení firmy za hospodářské krize ve 30. letech 20. století, kde sice autorka uvádí konkrétní zisky (resp. ztráty) firmy, ale vedle propouštění dělníků a odprodeje strojů se čtenář nedozvídá o žádných aktivitách majitelů, které by mohly vést k záchraně firmy. Pravděpodobně je to ale způsobenou nedostatečnou pramennou základnou. Ostatně vývoj obchodu se zdejšími látkami by mohl tvořit samostatnou kapitolu, na kterou už pravděpodobně v práci nezbyl prostor.

Domnívám, že Kateřina Kušiaková zpracovala velmi zajímavou a přínosnou diplomovou práci, která by po drobných úpravách mohla být publikována. Závěrem konstatuji, že K. Kušiaková splnila požadavky kladené na diplomovou práci, a proto její práci doporučuji k obhajobě. Práci navrhuji hodnotit stupněm výborně.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

1) Sledovala autorka obchodní kontakty firmy "Karel Reich" alespoň do r. 1945 ? Jednalo se o výrobu pokrývající především domácí potřebu nebo i o zahraniční export ?

2) Bylo by možné z dochovaných pramenů rekonstruovat vztahy majitele/majitelů firmy "Karel Reich" k jeho zaměstnancům, např. zda pro své zaměstnance vytvářel podpůrné finanční fondy nebo nějakým způsobem přispíval na jejich ubytování ?

Doporučení práce k obhajobě

doporučuji

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 12. června 2017

Podpis: